

Magyar Szállodás és Vendéglős

A BUDAPESTI SZÁLLODÁSOK ÉS VENDÉGLŐSÖK IPARTESTÜLETÉNEK HIVATALOS LAPJA.

HOTELIER ET RESTAURATEUR DE HONGRIE
UNGARISCHER HOTELIER UND GASTWIRT

A LAP SZAKCIKKJÓI:

BALLAI KÁROLY, GUNDEL KÁROLY, MALOSIK FERENC,
MARENCICH OTTÓ, NÉMETH ALADÁR

SZERKESZTŐSÉG (REDAKCIÓ) ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IX, LONYAY UCCA 22. SZÁM. TELEFON: 381-152.

A forgalmi és vigalmi adóközösség belépő nyilatkozatainak sürgős beküldését kérjük.

FELKÉRJÜK T. TAGJAINKAT, hogy

1. azok, akik a FORGALMIADÓKÖZÖSSÉG belépő-nyilatkozatát és a folyó évi bevételi statisztikát eddig még nem küldötték volna be, legyenek szivesek e főhívás olvasása után azonnal beküldeni. Készedelmeskedésükkel lehetlenné teszik az adatoknak időben való feldolgozását, ami hátrányosan hat a tárgyalási anyag előkészítésére.

*

2. A VIGALMIADÓKÖZÖSSÉG tagjainak szintén megküldöttük a belépő-nyilatkozatot és kértük, hogy a nyilatkozaton magán feleljenek a fölített kérdésekre.

Ezeket a nyilatkozatokat is kérjük azonnal, már késedelmeskedés nélkül beküldeni, mert aki nyilatkozatát nem küldi be, vagy a kért adatokat rendelkezésünkre nem adja — kimarad a vigalmiadóközösségből.

Vigalmiadót átalányban csak adóközösségünkben lehet fizetni; aki nem tag, az adójegyekkel tartozik vigalmiadóját leróni.

*

ÚJ TAGOKAT mind a forgalmi-, mind a vigalmiadóközösségbe fölveszünk, ha most és közvetlenül a testületi irodánkban jelentkeznek!

Budapest, 1939 november hó 29-én.

BALLAI KÁROLY
titkár.

HO:UB REZSŐ
elnök.

POPPER BORPINCÉSZET R. T. BUDAPEST-KÖBÁNYA, ELŐD UCCA 8. SZÁM

ALAPÍTOTT: 1869. ÉVBEN.

TELEFON: *148-462.

AZ 1922. ÉVI SZÖLLŐ- ÉS BORGAZDASÁGI KIÁLLÍTÁSON ARANYÉREMMEL KITÜNTETVE

FÓ-TI

A Szállodás és Vendéglős Ipartestület tagjainak szállítójaként ajánljuk fel szolgáltatunk az üzemekben használatos mindennemű asztalneműekben, úgymint abroszok, szalvéták, kézikendők, törülőanyagokban stb. textíliákban.

A „FO-TI” védjegyű saját gyártású indantrén színnyomatú terrasz és kert-abroszok nagyban lerakata. Ingyen költségvetéssel bármikor készséggel szolgálunk.

KOLLIN TESTVÉREK TEXTILÁRUK KIKÉSZÍTÉSE ÉS NAGYKERESKEDÉSE
BUDAPEST, V, SZENT ISTVÁN TER 5. TEL: 189-292

A M I N A P T Á R U N K

1939 DECEMBER 1, PÉNTEK:

Delután 4 órakor a II. kerületi választmány ülése Tóry Györgynél (II, Hattyú ucca 14.)

DECEMBER 5, KEDD:

A forgalmiadóátalány befizetésének határnapja.

Kávé- és teakészleteiket tartoznak a székesfevárosi pénzügyigazgatóságánál bejelenteni azok, akik október 8-án zárolt készlettel rendelkeztek.

DECEMBER 6, SZERDA:

Este 8 órakor Jóbáratok vacsorája vitéz Morvay Gyulánál, VIII, Baross ucca 129.

DECEMBER 13, SZERDA:

Delután 4 órakor az előljárátság rendes havi ülése az ipartestület tanácstermében.

Este 8 órakor Jóbáratok vacsorája Kintli Kálmánál, V, Honvéd ucca 42.

DECEMBER 15, PÉNTEK:

Az egyenesadók befizetésének határnapja.

DECEMBER 19, KEDD:

Delután 4 órakor a X. kerületi választmány ülése Jurák Ferencnél (X, Belső Jászberényi út 45.)

DECEMBER 20, SZERDA:

A vígalmiadóátalány befizetésének határnapja.

Este 8 órakor Jóbáratok vacsorája Jajczay Istvánnál, VIII, Kerepesi út 1.

WINTER TESTVÉREK, bornyagykereskedő

Városi iroda és eladás: VII, AKÁCFA U. 45. TEL: 136-132.

Általán kiváló minőségű u r a d a l m i fajborokat, csemege- és ürmősborokat, minden mennyiségben a legolcsóbb napi áron. — Tegyen próbarendelést.

MEZŐGYÁNI PEZSGÓGYÁR

BUDAPEST, VII, ALMÁSSY UCCA 3. TEL. 141-199

Mezőgyáni Brut, száraz
Apricot barackízű édes, félédes
For-You, félédes
Mezőgyáni Casino édes
Cremaut Rose vörös, édes
Prímadonna édes
Méltóságos félédes

Elsőrangú francia módra készült pezsgő.
Minősége kiváló.
Ára megközelíthetetlen olcsó.

JÁTSSZUNK PIATNIK-KÁRTYÁVAL

VENDÉGLŐSÖK FIGYELMÉBE!

Ajánlok mindennemű ÜVEG-, PORCELLÁN- ÉS ZOMÁNCÉDÉNYEKET legelőnyösebb áron: GÁCS EDÉNYBOLT. Állandó edénykölszónés. Budapest, VIII, Or ucca 4. Tel: 33-66-44

Dreher Baksör

ANGOL GINI

High & Dry

Booth's Distilleries Ltd. London-féle

VEZÉRKÉPVISELET ÉS LERAKAT:

VENDÉGLŐSÖK BESZERZŐ CSOPORTJA RT.

Varga József kereskedelemügyi miniszter az idegenforgalomról,

(1.) VARGA JÓZSEF kereskedelemügyi miniszter iárcájának képviselőházi vitája során felszólalt és beszédében az idegenforgalomról a következőképpen nyilatkozott:

„Közlegedésünkkel — mint említettem — szoros kapcsolat az idegenforgalmi tevékenységnek a változó nemzetközi viszonyok mellett való fenntartása is. Ez alatt az idő alatt, amíg idegenforgalmunk kétségkívül szerveneti fog, munkánkban nem szabad megállni, hanem idegenforgalmunkat a megváltozott helyzetnek megfelelően kell irányítani. Érintkezést és forgalmat kell keresni Kelet felé, a balkáni államokkal, a Földközi tenger medencéjében fekvő államokkal, lehetőleg Olaszországgal és Svájcjal is, de közben meg kell szervezni belső vendégforgalmunkat is, az üdülési, nyaralási és a héthégyi forgalmat. Azt az időt, amíg a hóhórú időtartama alatt az idegenforgalom nagyobbarányú törlődésével nem számolhatunk, olyan szervezési intézkedésekkel töltjük el, amelyek a megkérdülést időszakában majd az eddigi ütemű idegenforgalom fokozását fogják előmozdítani és egyúttal a beltéri vendégforgalmat is kellő arányban ki tudják építeni.”

Jól esett miniszteri székéből azokat a megállapításokat hallatnunk, amelyeket az 1938. évi Jelentésünkben az idegenforgalmi adatok elemzése során tettünk.

Varga József miniszter új beszéde időszerűvé tette Jelentésünk szóban levő adatait, amelyet fölleveletünk, hogy a számok analízise alapján megállapított tények fessék alá a miniszteri nyilatkozatot.

Az 1937. évi idegenforgalmi adatokat részletesen és számszerűen elemeztük, az államok sorrendjét, a statisztikai közlés sorrendjét: etérően, a következő elv alapján állapítottuk meg:

Az államok középpontja Magyarország és táguló gyűrűvel veszik körül a szomszédos államok, tehát először a legközelebbi szomszéd államok s azután a rákövetkező gyűrűvonalat érintő államok és így tovább.

Az első tanulság, ami szembeötlik, hogy a közvetlen szomszédokkal (Ausztria kivételével) a leggyöngébb idegenforgalmunk, holott nemzeti érdekből is ezeket a területeket kellene legfőképpen megszervezni.

A másik tanulság, hogy a második körben levő államokkal szépen fejlődik idegenforgalmunk, azonban ha ezt a fejlődést egybevetjük pl. Ausztria idegenforgalmával, jóval alacsonyabb a magyar gyarapodás arányszáma az osztráknál. Valószínű, más okai is vannak ezen elmaradásnak, azonban bizonyára magasabb volna a gyarapodási arányszámunk, ha a bécsi idegenforgalom Magyarországra felé való áramlását nem gátolná a vízumkényszer. (Természetesen a mai politikai helyzetben tárgyainakká lettek a vízumellenes megállapítások.)

Harmadik tanulság: a Nagy-Britanniával való forgalmunk 1932. évi mélypontjáról való erős fejlődése. Az utolsó években majdnem állandósul az 50 százalékos emelkedés. Ennek a javulásnak az oka: a vízum eltörlése Angliával.

További tanulsága: idegenforgalmunk szembetűnő megerosódése a déli felkésű, Balkán-államokkal: Bulgáriával, Görögországgal és Albániával. Az a helyzeti előnyt, hogy nyugat felé szárazföldön legközelebb vagyunk hozzájuk, megfelelő és intenzív propagandával ki kell használnunk. Ide-

genforgalmunk balkáni propagandáját: jól meg kellene szervezni és hatásosá tenni. Az erre fordított áldozat, hisszük, hamar megtérülne.

Igy szólt idézett Jelentésünk idevágó része.

Reméljük, miután Varga József miniszter úr erre a feladatra ráterelte az érdekeltek figyelmét, mindent meg is tesznek, hivatalos és tésadalmi tényezők egyaránt, hogy a balkáni idegenforgalmi propaganda minél hatékonyabb és eredményesebb legyen. Eszakon, Lengyelországra feloszlással, beözrüt az a kapu, amely eddig az északi államok tété szabad és közvetlen forgalmat biztosított, amely tény szintén dél felé utat bennünk!

Előljároságunk ülése.

ELOLJÁROSÁGUNK NOVEMBER HÓNAP FOLYAMÁN 15-én és 24-én ülésezett, amelyen főbb ügyjelentőségű határozatot hozott.

Igy az Árellenőrzés Országos Kormánybiztosának az állapok rendszeres beszoállításáról; az állapok bősöges válsztekőségának korszerű csökkentéséről állap-tervezetekkel; a százelebbevetel elosztásának reviziójáról; a munkaruha szabályozásáról; a munkaközvetítésről; végül a tanonck iskolai előképzettségéről. Az ezekről szóló határozatokat, minthogy csökkentett terjedelmű lapunk oldászámba nem fértek bele, külön körlevélben küldöttük meg tagjaink.

Ez alkalommal is főhívjuk válamennyi Tagtársunkat, hogy a határozamnyokat minden tekintetben az ipar és saját érdekében pontosan tartsa be.

Az Ipartestületek Országos Központjának

EZÉVI KOZGYÜLESE elé terjesztett jelentése a kézművesipar gazdasági helyzetéről és a Központ működéséről terjedelmes közözetben most hagyta el a sajtót. A beszámoló teljes képet ad a kézművesiparossággal minden időszerű gazdasági és szociális kérdéséről. Rámutat a jelentés a kézművesipar védelme érdekében szükséges sürgös gazdasági és szociális reformokra, amelyeket az ipari közigazgatási rendelkezések nem pótolhatnak. Közli a jelentés a Magyar Gazdaságkutató Intézet konjunkturnális helyzetjelentését, amely megállapítja, hogy a szociális terhek jelentős fokozódása következeleiben főleg az alkalmazott logalkoztató kisiparosok reabilitációs viszonyai rosszabbodtak. Részletesen beszámol a jelentés az egyes kézművesipari szakmák viszonyairól és a tövörási szakipartestületek tevékenységéről, közli a vidéki közigazgatási hatóságoknak érdekes és tárgyilagos jelentéseit a kézművesiparosok gazdasági viszonyairól, összefoglalja a vidéki ipartestületek jelentéseit, amelyek szomorú képet nyújtanak főleg a falusi iparosok igen súlyos gazdasági és szociális helyzetéről. A felvidéki iparosság statisztikai adatainak és a felvidéki ipartestületek jelentéseinek összefoglalása beszámol a felvidéki kézművesipar helyzetéről és kívánalmairól.

Az IPOK jelentésébe foglalt statisztika képet ad a kézművesiparosok vagyoni viszonyairól, életkor-megoszlásáról. Részletes beszámoló tartalmaz az IPOK-jelentés az ipartestületekről, az ipari közigazgatás és törvényelőkészítés kérdéseiről. Tárgyalja a munkaalkalmakat és közmunkákat, behatárol foglalkozik a kézművesipari termelés és értékesítés, a kisipari szövetetezek kivétel, anyagellátás, áralakulás, kisipari hitel, adó-

BORKERESKEDELMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

KLABER PINCE

PINCÉSZET:

BUDAFOK, PETŐFI ÚT 16. SZÁM.

TELEFON: 2-496-98.

VÁROSI IRODA:

BUDAPEST, V. ALKOTMÁNY UCCA 18. SZ.

TELEFON: 1-147-62.

LIFT

Freissler Antal
 BUDAPEST, VI., HORN EDE UCCA 4. SZÁM

Alapítva: 1896-ban
Felvonó- és Gépgyár Rt.
 — TELEFON: 122-972.

**12.000 felvonó
 működésben**

Mindenemű személy- és teherfelvonók, személy- és teherpaternosterek, felügyelet, karbantartás, javítás

zás, társadalombiztosítás, szakoktatás, továbbképzés, nemzetközi kapcsolatok és az iparos cserealkotás kérdéseivel, valamint az iparosságot érintő egyéb szociális ügyekkel. Orvendéles fejlődést mutatnak az IPOK által fenntartott jóléti intézmények, iparos gyógyházak. Sürgelű a jelentés az önálló iparosok öreg-ségi biztosításának törvényes rendezését és kiemeli, hogy az IPOK által elvégzett adagyűjtés eredményeként az iparosság e nagyjelentőségű ügye kiemelkedett az előző évek tanács-talan bizonytalanságából és a külföldi törvényes szabályozások is követésre alkalmas utat nyújtanak a magyar törvényhozás számára. Tartalmazza még a jelentés az iparügyi minisztérium, IPOK, kamarák, ipartestületek, iparoskörök, felvidéki ipartársu-latok című részét is.

Mestervizsga-előkészítő tanfolyam.

AZ IPARTESZTÜLETEK ORSZÁGOS KÖZPONTJA december 4-i kezdettel 10 előadói és számos kérdéselő órából álló ipari köz-igazgatási és gazdasági ismereti tanfolyamot rendez.

A tanfolyamokon szakelőadók ismeretik, illetőleg foglal-ják össze a mestervizsgálatokkal kapcsolatos általános és rész-letes ipari közgazgatási, társadalombiztosítási, adózási, gazda-sági kérdéseket, a munkaidőre, munkabérré, a fizetéses sza-badságra stb. s.b. vonatkozó rendelkezéseket.

Ipartestületünk az ipartestületek Országos Központjával karöltve, a szállodás és vendéglős mestervizsgára készülő részére külön, délután 4 órától 6 óráig tartó tanfolyamot rendez.

A tanfolyam részvételi díja 3 pengő. Jelentkezni ipartes-tületünknel (IX, Lónyay uca 22. Telefon: 381-152) és az ipar-tesztületek Országos Központjában (VII, Erzsébet körút 9-11. Telefon: 146-327), esetleg az első előadási napon, az óra meg-kezdése előtt lehet.

Borgazdasági tanfolyam Budafokon.

A BUDAFOKI SZÖLÉSZETI ÉS BORÁSZATI SZAKISKOLA de-cember 9-étől kezdődőleg tagjaink részére két héttig tartó bor-kezelési tanfolyamot tart. A tanfolyam keretében elméleti és bemutatás előadásokon tuzetesen ismeretik a borkezelési el-járásokat, a korszerű pincégazdasági gépeket és eszközöket, valamint a hordók és pincék kezelését és karbantartását. A tan-folyam teljes egészében feljeli a vendéglős mestervizsga bor-szási anyagát is, amiért is a tanfolyamon való részvételt a mestervizsgára készülőeknek különösen ajánljuk.

A 9-én, délután 3 órakor kezdődő tanfolyam előadásai dé-lutánonként 3 órától 7 óráig tartanak. Részvételi díj 15 pengő. A tanfolyamra írásban vagy személyesen a tanfolyam igazgató-ságánál (M. kir. Szőlészeti és Borászati Szakiskola, Budafok, Apponyi u. 68. Telefon: 269-692.) lehet jelentkezni.

A X. kerületi vendéglősök ülése.

X. ÉVI NOVEMBER 21-ÉN tartotta meg a kőbányai választ-mányi rendes havi ülését Szalay István vendéglőjének külön-teremében. A nagyszámban megjelent vendéglősöket Leimter

Ferenc kerületi elnök üdvözölte. A napirend előtt Kuchtics I. Pál megemlékezett Téglassy Ernő sírmelegének fölavatásáról, ami után Balai Károly vezetőjegyző részletes előadás keretében ismertetette az étlapok kötelező bemutatásáról szóló rendel-ke-zést és ezzel kapcsolatban a rendkívüli helyzet okozta ár-emelkedéseket, valamint a nyersanyagbeszerzés nehézségeit, árkalkulációt és azokat az intézkedéseket, amelyeket ez ügy-ben az ipartestülettel tett. Kuchtics I. Pál társelnök, Szűcs József, Vajda Andor, Rezső Jenő közszószólásai után Leimter Ferenc elnök azt indítványozta, hogy az Otthon javára gyűjtsenek. Az indítvány az ülés egyhangúlag elfogadta és a helyszínen te-kintélyes összeg gyűjtéssel. Következő ülésekét december 19-én, Jurák Ferenc karitásunk vendéglőjében (X, Malóta u. 1.) tartják meg.

A II. kerületi vendéglősök figyelmébe.

A II. KERÜLETI VÁLASZTMŰNY december 11-én, pénteken délután 4 órai kezdettel tartja meg kerületi ülését Tóry György nél (II, Hatúty uca 14.). Kérjük a t. Tagokat — tekintve, hogy nagyon fontos ipari ügyek megbeszéléséről lesz szó —, hogy az ülésen saját érdekében megjelenni szíveskedjenek.

Tiltott italmelési helyiség.

A PENZÜGYMINISZTERIUM rendelkezése a
VI. Podmaniczky uca 53. szám alatti korcsmahelyiség
 tiltott helyé nyilvánítottatott (lásd 164.513/1939. XV. PM. és 125.677/1939. V. 16. pü.-ig számú rendeleteket).

Erre a helyre tehát sem meglevő engedélyt áthelyezni, sem új engedély kiadását kérni nem lehet, mert ezen kérel-meket a pénzügyigazgatóság tárgyalás nélkül elutasítja.

Vendéglőink és szállóink dicsérete egy új külföldi könyvben.

A MAGYAR GASZTRONÓMIA RITKASZÉP MEGBECSÜLÉSE árad ki abból a vastok, remekül illusztrált kötetből, amely amerikai, angol közönség számára jelent meg ezzel a címmel: „The Real Hungary” (Az igazi Magyarország). Indexében számos, nekünk kedves ismerős névre bukkannak. Így Gundel Károly két ven-déglőjével kapcsolatban azt is megemlíti, hogy Gundel a ma-gyar szakácsművészeiről jelentős könyvet írt. Mihelyt több hely-lyűnk lesz, ismertetni fogjuk a budapesti könyvház írt részt bővebben is, mert nemcsak elismeri, hanem vonzón meg is okolja az itteni köztel kiválóságát. Sok jól tud borainkról is, amelyeket hazai nevükkel együtt tár a külföldi elé. Mint a leg-nagyobb magyar szállodások egyikét jellemzi néhai Gálic Frig-yest és a mai vezetők közül első helyen Marench Ottó emeli ki. A vidéki ételkülönlegességeket főképp a szegedi és debreceni, valamint a balatoni fejezetben tárgyalja. A magyar társasélet, a parlament — persze legfelsőbb helyen a kor-

C E G L É D E N, amelynek negyvenezer lakosa van,

**KOZPONTI SZÁLLODA,
 VENDÉGLŐ, KÁVÉHÁZ**
 1940 május hó 1-re h é r b e a d ó
 Felvilágosítást ad: a Ceglédi Takarékpénztár Egyesület.

Győr legelőkelőbb üzlete. a
Royal kávéház és étterem
 eladó és azonnal átvehető. Komoly érdeklődők fordul-janak közvetlenül **Bognár Mihály** bérítő-tulajdonoshoz.

mányzó —, a művészet, az irodalom, a sport és minden egyéb fontos személy vagy intézmény külön-külön fejezetben kap illő méltatást. A tekintélyes Skeffington kiadóék ajándékol névszerint is helyet: ad a szállodáknak, penzióknak, fürdőknek és egyéb idegenforgalmi vállalatoknak. Ezt a 300 oldalas könyvet angolul dr. Tábori Pál írta.

A Fővárosi Könyvtár évkönyve.

SZÉP ÉS ÉRTEKES MUNKÁT ADOTT KI a Fővárosi Könyvtár, új évkönyvet. Név nélkül rajta, de illik megemlítenünk, hogy dr. Enyvváry Jenő igazgató vezetésével készült. Vendéglátóipari vonatkozásokat is találunk benne, amelyek igazolják, hogy a régi magyarok is értettek — de még mennyire! — a konyhaművészethez és a vendéglátás minden korszerű tennivalójához. Nem volt például csekélység, amit böngészés közben a 235-ik lapon olvastunk, hogy 1751-ben, Mária Terézia és Ferenc császár bu da i látogatásakor a gödöllői kastélyban 20 000 ember volt jelen az ünnepségeken és 6000-nél több személy érkezett állandóan a kastélyban. Súlyos feladat volt az udvar és a főurak elszállítására is. Könyvkedvelők szeretettel simogatták a tartalomra becses, külsőre finom kiállítású munka lapjait. Talán legjobban esik annak a megállapítása, hogy mennyit tettek utóbbi időben a népkultúráért, hány jó fiókkönyvtár működik Budapest minden részében. És soha! nem lehet könnyebben könyvet kapni, olvasni, mint a Fővárosi Könyvtár helyiségeiben; mégpedig újonnan megjelentet is! (T. K.)

A finn vendéglátóipar.

AZ „EZER TÓ ORSZÁGA” az utóbbi években természeti szépségei, nemzeti sajátosságai, kellemes légköre és nem utolsósorban az olcsó autoturizási lehetőségek révén egyre nagyobb idegenforgalmi jelentőségre tett szert. Az állandóan emelkedő idegenforgalom persze a finn szállodás- és vendéglátóipar fokozatos fejlődését is maga után vonta. Finnország mai szállodásipara a múlt század második felében alakult ki, de a háború után nagy átalakuláson ment át, úgyhogy ma már az ország minden részében számos elsőrendű, kényelmes, tisztá üzemet találhatunk.

A fejlődést nagy mértékben elősegítette az 1938. évi szállodás-törvény, amely a „szállói” megjelölés védelmét teljes mértékben megvalósítva, az alacsonyabb színvonalú, rosszul felszerelt, kelő szakértelem nélkül vezetett üzemeket háttérbe szorította. A szállodák karbantartása állami ellenőrzés alá került, az új szállók mind az építkezés, mind a berendezés terén meg kell hogy feleljenek a hatóságilag megállapított feltételeknek. Előírja a törvény azt is, hogy a szállodás-üzemek felelős vezetői csak többéves gyakorlatú, képzett szakemberek lehetnek. A személyzet szakszerű kiképzéséről 1935 óta már külön szállodás- és vendéglátóiskola gondoskodik; ezt az intézményt a törvény hatáskörben támogatni és fejleszteni igyekezett, speciális tanfolyamok és külföldi tanulmányutak rendszeresítésével.

Mindenzen intézkedésnek köszönhető, hogy már a kisebb szállodák túlnyomó része is hideg-meleg folyóvízzel, fürdőszobákkal, telefonnal és egyéb kényelmi berendezésekkel vannak felszerelve. A „szálloda”-megjelölés használatára jogosult üzemből elsőosztályú étterem is van; a finn konyha egyik specialitása a rendkívül izlésesen és változatosan összeállított „hideg táll”. A finn alkohol-monopólium folytán alkoholtartalmú italokat nem minden üzemből szolgáltathat fel, de a nagyobb szállodák kivétel nélkül rendelkeznek italmérési engedéllyel. A borralátó rendszer már éveket ezelőtt megszűnt; a kiszolgálási díj 10—15 százalékos.

1940 nyarán testvérnépünk fővárosában rendezendő olimpiai játékokra már megkezdte a felkészülést a finn vendéglátó-

**Pálpusztai sajt
Hella doboz
emmenthali
Derby sajt**

vendéglőkben
nélkülözhetetlen

**FRANÇOIS
PEZSGŐ**

**Crémant Rosé
Transylvanie sec**

BALILLA

a nemes üdítő ital

LÁSZLÓ SÁNDOR

PAPLÁN-, MATRAC- ÉS ÁGYNEMŐGYÁR
Budapest, VIII, Vas u. 14. — Alapított: 1898.

iff. Grünwald Mór

Ferenc József rakpart 8. Telefon: 183-439. Üveg és porcellán.

**SZENT
ISTVÁN
CSALÁDI SÖR**

1½ literes
zárt palackokban

**Kőbányai
Polgári Sörgazda**
gyártmánya

ipar. Több új szálló épült és nagyarányú átalakítások folytak. Az eddig nem tapasztalt arányú idegenturizmus hatalmas feladatok elé állítja a finn szállodás- és vendéglőipart, de bizonyosnak látszik, hogy az erőpróbat sikeresen fogja megállni. Persze, ha a háború engedi.....

„Idegenturizmus” helyett „vendéglőgalom”.

MÁR RÉGEBBEN MOZGALOM INDULT MEG Németországban a nem éppen szabatosnak nevezhető „Idegenturizmus” kifejezés kiküszöbölésére, illetőleg megfelelő fogalommal való helyettesítésére. Legutóbb H. Esser birodalmi államtitkár, a német utazási fogalom legfőbb irányítója foglalkozott egyik előadása során ezzel a kérdéssel. Szerinte az „idegenturizmus” megjelölés hamis és semmitmondó. Helyesebb és talán jobb a „vendéglőgalom” alkalmazása, noha ez a megjelölés sem fejezi ki tökéletesen a kérdéses fogalmat. Mindenesetre a külföldről, vagy a belföld valamely más vidékéről érkező turista nem „idegennek”, hanem „vendégnek” szeretné érezni magát és az érkezőkkel foglalkozó szervezeteknek is úgyemnek is az a feladatuk, hogy mint kedves vendéget fogadják, „vendégül lássák” a hozzájuk látogató más ország- vagy városbelieket. Valóban az eddig használatos négyfejta kifejezés (idegen-, turista-, utazási és vendéglőgalom) közül a legutóbbi tekinthető a legerencesesebbnek és a legkifejezőbbnek. Az „idegenturizmus” fogalmilag és tartalmilag is helytelen; beütődierekre vonatkoztatva különösen bántó. A „turistafogalom” szó sem helyes, hiszen turista alatt általában kirándulót, gyalog- vagy autótúrán résztvevő természetbérterőt szokás érteni; de a fogalom tágabb értelmezése mellett sem nevezhető turistának az üzleti ügyek elintézésére, tanulmányútra, vagy kulturális program lebonyolítása céljából érkező vendég. Az „utazási fogalom” általános használat szerint egészen más fogalmat jelöl meg, mint az idegenturizmus; a szó kétféle jelentése félreértésekre adhat alkalomt. Ezzel szemben a „vendéglőgalom” kifejezés pontosabb is, talán jobb is az előbbieknél. Bel- és külföldi vendéglőgalom: ez a nálunk már eléggé elterjedt megjelölés megközelítőleg pontos kifejezője a más országban vagy városban nem állandóan, hanem csak vendégként időző személyek mozgalmának és teljes összhangban van a „vendéglőipar” általánosan elfogadott megjelölésével is. Ha tehát a jövőben inkább a helyesebbnek látott „vendéglőgalom” megjelölést használnánk az idegenturizmus helyett, ez nem az idegen példa utánzása lenne, hanem egy már ismeret és elfogadott magyar kifejezés közhasználatúvá tétele.

A személyzeti kérdést a német vendéglőiparban.

A NÉMET IPARI SZAKMÁKBAN, így a vendéglőiparban is, egyre éreztetőbbé válik a szakképzett munkaerő hiánya. Az állandóan növekvő kereslettel szemben a természetes utánpótlás igen szerény méretű, amit jellemzően tanúsít, hogy 1939-ben mindössze 2300 szállodás- és vendéglőipari tanonc (a 400.000 főtnyi német vendéglőipari személyzet 0,6%-a) jelentkezett vizsgáira. A nem tanult személyzetben is már-már nyomásztó hiány mutatkozik.

Ez a helyzet arra kószította a szállodás- és vendéglőipari gazdasági csoport vezetőségét, hogy szakszerű javaslatokat dolgozzon ki a munkaerőhiány sikeres leküzdésére s egyúttal a szakképzés szélesebb alapokra helyezése érdekében. A szakoktatásügyi munkaközösséggel egyetértésben kidolgozott ja-

vaslatok az átképzés és továbbképzés különféle módozatai mellett töként a női munkaerő fokozottabb bekapcsolása útján tervezik a munkaerő szaporítását. A szakoktatás idejét elvileg 2 évben kívánják megállapítani, de a szakosoknál a vendéglővezetőknél 3 estendőben. Az új szállodás és vendéglő növekedési kategória is alapos szakképzésben fog részesülni. Az územekben működő személyzet részére is továbbképző tanfolyamokat létesítenek. Szakképzést kapnak a vendéglőipari segedérek, így a réz- és ezüstlítőzők, a szállodai szolgák, a csaposok és pincekezelők is. Aki neknek legalább kétévi üzemi gyakorlatra van, azok 1 évi tanoncképzés után is felszabadulhatnak. Ez az intézkedés a nem tanult férfi munkaerő szakmunkássá való átképzését lesz hivatva előmozdítani.

A gazdasági csoport tervezetét a birodalmi munkaügyi minisztérium már tárgyalásra alá vette és a rendelkezések rövidesen életbe lépnek.

Védekezés a munkaügyi kihágások ellen.

AZ IPARTÉSTÜLET HELYSÉGBEN közismertté tettük ki azon hivatalos rendelkezéseknek megfelelően szerkesztett nyilvántartások és úrlapok mintáit, amelyek pontos vezetése és kitöltése által tagjaink büntetések és bírságolások ellen hathatósan védekezhetnek.

A fizetéses szabadságokról a 3000/1938. Ip. M. számú rendelet előírásainak megfelelően nyilvántartás vezetendő.

A legkisebb munkabérek megállapításával kapcsolatos rendelkezés pedig az: Irja elő; hogy: „ha a munkaadó a megállapított legkisebb munkabérből bármilyen címen valamit levon, köteles a munkabéres esedékessége akimával a munkavállalónak írásbeli élszámolást adni és abban a megállapított és megszolgált munkabérelt a levonást és a levonás jogcímét részletesen feltüntetni”.

Eppen ezért föl hívjuk tagjaink figyelmét az ipartéstudületben kifüggesztett és a törvényes rendelkezéseknek megfelelően szerkesztett mintákra.

A kifüggesztett mintákat a nyomtatványokat készítő cég: Gyúvási könyvnyomda, Budapest, XIV. Róna uca 207. (Telefon: 296-374) bocsátotta rendelkezésünkre, s egyben a cég mai lap-számunkhoz megrendelőlapot is mellékelte.

A cég közlése szerint, a fizetéses szabadságról vezetendő nyilvántartás és a legkisebb munkabérről szerint adandó eszámolási nyomtatványon kívül a gyermeknevelési pótléka vonatkozó nyilvántartási kartotékok, a túlóradíj kifizetésének ellenőrzésére szolgáló kartotékok, valamint anyagköltséget bejelentési és nyilvántartási kartotékok is (raktárból szállít).

NAGY IGNÁC

BUDAPEST, VII, KÁROLY KIRÁLY UT 9. TELEFON: 141-515
Hungaria borkén, azbesztés, jutás kénselet, szénasavas mész, borderítő-szerak, musifokoló, Malligand-készülék, borszűrők, szivattyúk, szűrő-azbeszt, dugó, kupak, cimke.

„HUNGÁRIA” SÜTŐÉ Budapest, VII, Dohány uca 22. Tel.: 142-557
Naponta állandóan triss sütemény és házikenyér

ZEIDL RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
SONKA, SZALAMI ÉS KOLBÁSZARUKÉLŐLEGGESÉK GYÁRA
BUDAPEST, VIII, ROMANELLI UCCA 14

Friszen lótt vadat és baromfit legokszóbban vehet

VARJUNÁL, Ráday u. 4. Telefon: 188-798

Telefonrendelést nagy mennyiségben is azonnal házhoz szállít

BORSZÜRÖK

gyártása és javítása, a PRESTO és NOVA szűrőgépek egyedül gyártói, modern sönfésberendezések
FRANK ÉS BERGER, BUDAPEST, VIII, BAROSS UCCA 98.
Bejárát a Kószorú uccal oldalon. — Telefon: 139-720.

Prima hasított tölgyfából boroshordók minden nagyságban, bortölcsérek és kannák nagy választékban.

LAPOSA ANDRÁS kádámester
Budapest, VIII, Kálvária tér 13. Telefon: 137-457.

Borvásár Tapolcán.

A TAPOLCAI JÁRÁS MEZŐGAZDASÁGI BIZOTTSÁGA december 12-én és 13-án a balatonmenti bortermelő gazdák bevonásával borvásárt rendez.

A borvásárral kapcsolatban a kereskedelemügyi miniszter 50 százalékos menetdíjkezdveményt engedélyezett a vásár látogatói részére. A vásáron lekötött borszállítmányokra is 50 százalékos szállítási kedvezményt engedélyezett a kereskedelemügyi miniszter. A menetdíjkezdvemény december 11-étől december 14-éig érvényes, a szállítási kedvezmény a vásáron kötött költvelői alapján hosszabb ideig.

Részletesebb tevélységítést a borvásárt rendező bizottság nyújt. Címe: Tapolcai Járás Mezőgazdasági Bizottsága, Tapolca.

Mi újság a borpiacra?

A BORPIAC SZILÁRD, a nagyobb terméssel rendelkezők tartózkodnak az eladásóit. Árak még nincsenek kialakulva, a termelők emelkedésre számítnak, amely azonban csak olyan boroknál fog bekövetkezni, amelyek minőségben majd kitűnnek a sok gyenge minőségű bor közül.

Házasság.

TÓRY GYORGY vendéglős kártyásunk és Brust Iona folyó év november 28-án házasságot kötöttek.

Üzleti hírek.

WAGNER JÁNOS kártyásunk, aki Ipolyáságon immár 40 éve vezet a saját házában levő vasúti szállodát és annak éttermeit, összes helyiségeit a mai kor igényeinek megfelelő módon teljesen újjáalakította. Az éttermek vezetését sógora: Tarody Géza vette át, aki hosszú ideig Budapesten több elsőrangú üzletben mint főpincér működött.

„GOLF” TEAPÓTLÓ SZÖRP. Felhívjuk szíves figyelmét a Zwack-gyár tenit, új cikkére. A „GOLF” teapótló szörpben minden benne van már. Se rumot, se cukrot nem kell hozzáadni! Egy csésze forró vízhez 3 centiliter szörp adandó és kész a pompás ital. Leterje 6 pengő és egy csésze kész, „GOLF”-tea Önnek csak 18 fillérbe kerül. Ez olcsóbb, mint a valódi.

FIGYELEM! Tűzfát, szenet, gázgyári kokszot legolcsóbban szállít:

FEKETE ÉS HOFFMANN TŰZFÁ- ÉS SZENKERESKEDelmi KFT.
TELEP: DÉLIVASÚT PÁLYAUDVAR. — TELEFON: 165—771.

Kapható:

BERKOVITS
papírárugyár
kávéházi, éttermi és cukrászati kellékek

BUDAPEST,
VII, SÍP UCCA 4.
Telefon: 142-531.

DEKA
TOLIFOGYÁJO KÜLÖNLEGESÉG
ULKA

DIETZ M. bornygykereskedő

BUDAPEST, XI, HORTHY MIKLÓS ÚT 31. Tel.: 25-98-24.

Szkiapincék: Budafokon, Petőfi út, Dunasor 32. szám.
Alapítva: 1890.

KIADJA A BUDAPESTI SZÁLODÁSOK ÉS VENDEGLŐSÖK IPARTESZÜLETE. FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: SOMOGYI OTTO.
KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IX, LÖNYAY UCCA 22. SZÁM. TELEFONSZÁM: 381-152.

**LÉGFÜTÉSEK
KÁLYHÁK
LÉGOLTALMI
REDŐNYÖK**

PASCHKA ÉS TÁRSA

BUDAPEST, V, MÁRIA VALÉRIA UCCA 10. SZÁM
TELEFONSZÁM: 182—041 ALAPITVA 1886

Kizárólag finom szeszből előállított **ÉTELECET**
Ételhez keverve kitűnő ízesítő. A legtartósabban konzervál.
Megrendéseket azonnal házhoz szállít: **PÜTÖKI JENŐ**
ECETGYÁRA, Csepel, Gyár u. 18. Telefonrendelés: 145-042.

FELLNER BÉLA I. U. V.

Élső belvárosi szállodai, vendéglői és
kávéházi személyzetet közvetítő iroda
BUDAPEST, IV, MOLNÁR UCCA 3. SZÁM. TELEFON: 181-401

Kiskunfélegyháza megyei város polgármestere.

23.915/k. 1939. szám.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY.

Kiskunfélegyháza megyei város tulajdonát képező gőz-, kád- és gyógyfürdő, valamint ugyanezen épületben levő, teljesen felszerelt szálloda, kávéház és étterem bérbeadására versenytárgyalást hirdetek.

A bérleti idő 3 év, esetleg a bérleti által eszközöndő befektetések arányában megegyezés szerinti hosszabb idő.

A pályázni szándékozók, szabályszerűen felbepvezet, ajárt és pecséttel lezárt ajánlataikat „Pályázat a városi gőzfürdő bérletére” felirással ellátott borítékban, a város polgármesteréhez címezve odják be a város iktató-hivatalába, legkésőbb folyó év november hó 25-én déli 12 óráig.

A város fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül szabadon választhasson, vagy azokat visszautasíthatja s az ebből, vagy a közszállítási szabályrendelet: határozmányainak netáni megsértéséből eredő kár (elmaradt haszon) megtérítését, az ajánlattevők sem a hivatalától, sem annak közepéről nem követelhetik.

Feltételek, valamint a bérbeadandó objektum leírása, válaszbelvélv csatolása mellett a város gazdasági hivatalától kéréndők.

Kiskunfélegyháza, 1939. évi október hó 23-án.

A kiadmány hitelül:

Olvashatatlan aláírás.
kiadó-irattárnok.

PH.

Dr. Rozsnyay Béla sk.
polgármester.

CÍFKA JÓZSEF

PINCEGAZDASÁGI CIKKEK SZAKÜZLETE

BUDAPEST, V, VILMOS CSÁSZÁR ÚT 48. SZ.
TELEFONSZÁM: 122-892.
Parafadugó — ónkupak — cimke.
Borszivattyúk, szűrőgépek és az
összes borkezelési anyagok.

AMICA RT. SZESZECET-GYÁR

CUKORNAGYKERESKEDŐ

ALAPÍTÁSI ÉV: 1922

Iroda és gyártelep: XIII, SZEGEDI ÚT 26. TEL.: 29-10-77

DUBOVETZ EMIL
hűskülönlegességei

Előkelő s-állodák, vendéglősök,
intézetek, sanatoriumok és
menzák szállítója.

BUDAPEST,
V., Lipót körút 17. Telefon: 1-263-08.

Alapítva: 1836.

Centennárium: 1936.

KOSSUCH JÁNOS

BUDAPEST, IX, VÁMHÁZ KÖRÜT 5. SZ. TELEFON: 387-141.

Üveg-, porcellán- és tűzálló-edények, min-
dennemű vendéglői és szállodai edény.

„Kérek még egy pohár

MECSEKIT!“**SPRINGUT HENRIK**

UTÓDA OFNER MÁRTON — TOJÁSNAGYKERESKEDŐ
Számos budapesti kávéház, étterem
és vendéglő állandó szállítója.
Budapest, VI, Vasvári Pál ucca 10. sz. Telefon: 121-754

KREIBICH SZÁLLODAI, ÉTTERMI ÉS KÁVÉHAZI
SZÉMLÉZET ELHELYEZŐ IRODA
BUDAPEST, IV, MOLNÁR U. 12. TEL: 185-466. — ALAPITVA: 1895

Elismerten a legjobb
FIUMEI kávé, tea
FIUMEI KÁVÉBEHOZATALI TÁRSASÁG
Központ: V, Gresham-palota. Telefon: 185-939

**MESTERVIZSGÁLATHOZ
SZÜKSÉGES SZAKKÖNYVEK**
ipartestületünk irodájában kaphatók

Szt. LUKACS gyógyfürdő és gyógyszálló Budapest

Téli-nyári rheuma-gyógyhely — Nyitott természetes iszaptó. — Fürdés télen-nyáron szabadban.
Gyógyfürdővel egybekötött gyógyszálló. — Társas rheuma osztály. — Díjmentes prospektus.

**Jó reklám
ha a bor olcsó**

**de a forgalom
csak jó borral
biztosítható**

PROMONTORIA

MAGYAR SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLÓSÓK,
KORCSMÁROSOK ÉS KÁVÉKOR BOPIN-
CÉSZETE ÉS ARUÉLLÁTÓ SZÖVETKEZETE

BUDAFOK, SÖRHÁZ UCCA 8.
TELEFONSZÁM: 269-992.

P I N C É S Z E T É B Ö L .

Kartársaink megtisztelő látogatását szol-
gálatkészen várjuk.